

at her er ikke Tale om en Klasselov, om en Lov for en bestemt Klasse af Mennesker, men der gives her en Lov med visse Bestemmelser — som forekommer mig meget fornøftige, og som vil blive respekteret —, der gaar ud paa, at ubemidlede, men i øvrigt værdige og velskikkede unge Mænd kan komme i Betragtning ved Uddelingen af disse Laan. Vi spørger ikke, om de er Sønner af Arbejdere, Husmænd, Gaardmænd, Skomagere eller Skræddere; vi spørger: Hvem er Manden, er han værdig til at komme i Betragtning, og har han vist, at han kan skaffe de Penge, som er nødvendige, nemlig den ene Tiendedel af hele Laaneværdien? Og det ærede Medlem ved jo nok — jeg sagde det i Folketinget, og jeg gentager det her —, at her er ikke Tale om, at velstillede Gaardmandssønner kan komme i Betragtning. Det ærede Medlem ved, hvis han kender til Arbejdet i Amtskommissionerne eller i Jordlovsudvalget, at der er saa mange velskikkede ubemidlede Ansøgere, at der er nok at tage af dér, og det er kun undtagelsesvis, man giver Laanebevilling til Ansøgere, som har blot en 5 000—6 000 Kr., og da kun i saadanne Tilfælde, hvor en Tjenestekarl har sparet disse Tusinder op ved hver 1. Maj og 1. November at sætte de Penge, han faar tilovers, i Sparekassen — en saadan Mand mener jeg ogsaa, det er fuldt berettiget at give et saadant Laan. Naar man nu fra en vis Side vil give det Udseende af, at disse Love vil komme den velstillede Del af Befolkningen til gode, saa ved det ærede Medlem, hvis han vil sætte sig ind i Forholdene, meget godt, at saaledes ligger det slet ikke, og at dette ikke er Tilfældet.

Sluttelig var det ærede Medlem inde paa en Omtale af Driftslaan til mindre Landbrugere, og jeg forstod, at det stadig væk er det ærede Medlems og hans Partis Yndlingstanke, at der foruden de meget store Laanebevillinger, der gives netop til disse Nybyggere, som faar de $\frac{9}{10}$ af, hvad det koster at oprette Brug, af Statskassen skulde ydes dem Driftslaan. Jeg har udtalt mig meget stærkt herimod, for jeg siger: Skal de, der i Forvejen har faaet saa store Privilegier, som det altsaa viser sig at være derved, at de, hvis ikke Staten skrider ind, er i Stand til at sælge dem for adskillige Tusinde Kroner, fremfor de 120 000 Husmænd, som aldrig har faaet Støtte af Staten, have fortrinsvis Adgang til at faa saadanne Driftslaan, saa forstaar jeg ikke Retfærdigheden deri, og jeg tror heller ikke, at det ærede Medlems Standpunkt bliver et almindeligt Husmandsstandpunkt

Landet over. Nu var det ærede Medlem, som er Ordfører for Socialdemokratiet, og den ærede Ordfører for det radikale Venstre (Holdgaard) oppe i en lille Skærmydsel om, hvem af dem der først havde fundet paa, at der skulde gives de paa-gældende Husmænd saadanne Driftslaan. Jeg overlader meget gerne Æren til de to ærede Medlemmer, i hvert Fald overlader jeg meget gerne til dem at drøfte, hvem der først har faaet denne Tanke. Jeg kunde maaske give et Fingerpeg, en lille Vejledning i den Henseende. Jeg tror, det ligger 6 Aar tilbage, jeg tror, det skete lige forud for et Valg i 1918. Det synes at være en Tanke, som interesserer umiddelbart foran et Valg. Nu staar vi jo igen foran et Valg, og det samme Spørgsmaal synes at blive særlig levende netop nu. Jeg ved ikke, hvilken Forbindelse der kan være imellem at yde saadanne Driftslaan til mindre Landbrugere og dette at gaa til Valg. Men jeg vil i hvert Fald for mit Vedkommende sige, at jeg tror ikke, der er nogen Forbindelse, der kan ikke være nogen Forbindelse, og den Stilling, vi fra Regeringens Side ønsker at tage til dette Spørgsmaal, vil blive taget ganske uden Hensyn til, om det er før eller efter et Valg. Min Stilling er da den — jeg gav Udtryk for den før —, at skal man give Driftslaan til mindre Landbrugere, skal det være til alle mindre Landbrugere og ikke fortrinsvis til Nybyggere. Men jeg gentager, at den Form, det radikale Venstre har bragt i Forslag i det andet Ting, efter min Mening er uheldig. Dette med Kommunegaranti, den vilkaarlige, ulige Behandling, der vil blive, er ikke heldigt; skal vi ind paa noget saadant, maa vi tilbage til det, der laa i de gamle Forskudsforeninger, Laaneforeninger med solidarisk Ansvar, og saa er det en Tanke, som kan overvejes. Men naar vi i Øjeblikket er saaledes stillet, at der maa paalægges alle Samfundsborgere Ofre, og vi maa ønske for vor egen Skyld, at der ud over Landet foretages en almindelig Kreditindskrænkning, er det dog et Spørgsmaal, om det er det rette Tidspunkt til, at Staten skulde begynde at virke som Laanekasse. De Ting kan ikke rigtig forenes, jeg tror, der bør vises Varsomhed i saa Henseende. Maaske kan den Tid komme, da Spørgsmaalet kan tages op under andre Former, end det her er foreslaaet, og derom har jeg sagt, at det vil være rigtigt paa ny at anvende de 5 Mill. Kr., som i sin Tid laantes ud, efterhaanden som de vender tilbage, for saa vidt som Tiderne maatte være af den Beskaffenhed, at det er forsvarligt, og de virkelig kan gøre